

Raadsvoorstel-advies

Aan:	de gemeenteraad	Van team:	Omgeving
Portefeuillehouder:	Wethouder Camara	Adviseur:	Judith Koning
Betrokken portefeuillehouder:	Burgemeester De Boer, wethouder Bais, wethouder De Vrij, wethouder Nanning, wethouder Van Diepen en wethouder Wagner	E-mail:	j.koning@denhelder.nl
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	0000442201
		Datum voorstel: 8 juli 2025	
Onderwerp:	Voorstel tot eventuele wensen en bedenkingen op het startdocument voor de stedelijke positionering van Den Helder als Blue Port		

Publiekssamenvatting:

In januari 2024 is het uitvoeringsprogramma Helders Perspectief 2.0 door de gemeenteraad vastgesteld. De al eerder ingezette lijn waar het scenario van krimp naar groei werd omarmd voor Den Helder bleef hiermee van kracht. Eén van de focuspunten binnen het huidige uitvoeringsprogramma is het bouwen van een nieuwe stedelijke positioneringsstrategie voor Den Helder. Met de samenwerkingspartners uit het Helders Perspectief is hieraan gewerkt. Dit heeft geleid tot een startdocument waarbij Den Helder als Blue Port wordt gepositioneerd. Een plek waar maritieme innovatie, economische regionale ontwikkeling en ecologische + sociale veerkracht samen komen.

Geadviseerd besluit:

De gemeenteraad besluit geen wensen of bedenkingen in te dienen op het startdocument voor de stedelijke positionering van Den Helder als Blue Port.

Aanleiding en context

Aan de ene kant heeft Den Helder te maken met ontgroening en vergrijzing. Als we niets doen neemt ons inwoneraantal af, komt het voortbestaan van voorzieningen in gevaar en krijgen we een nóg groter tekort aan arbeidskrachten. Aan de andere kant zijn er ook kansen voor onze stad. Zo kunnen wij een bijdrage doen aan (inter)nationale opgaven rondom energie en veiligheid.

In februari 2020 heeft u het Helders Perspectief vastgesteld. Hierbij stond het scenario van krimp naar groei centraal. Er is toen vastgesteld dat het scenario van krimp naar groei als uitgangspunt mee zou worden genomen in het te ontwikkelen beleid van de gemeente. Daarnaast was er een uitvoeringsprogramma 2020-2023 bestaande uit vier programmalijnen: we zetten Den Helder in de markt, zoveel mogelijk inwoners doen mee, een aantrekkelijke woningbouwmarkt en een gedeelde boodschap (met gedeelde inzet). Het hoofddoel van het uitvoeringsprogramma was dat bedrijven en organisaties hun vacatures voldoende vervuld konden krijgen zodat zij hun activiteiten goed kunnen blijven uitvoeren. Daarbij is er een gezamenlijk programma ontwikkeld op het gebied van werken, leren, wonen en recreëren. Het doel hierbij was ervoor te zorgen dat mensen hier willen werken, over de juiste opleidingen en vaardigheden beschikken, kunnen wonen en willen zijn.

In januari 2024 heeft u het uitvoeringsprogramma Helders Perspectief 2.0 vastgesteld. De al ingezette lijn met het scenario van groei voor Den Helder bleef hiermee van kracht. Het uitvoeringsprogramma uit Helders Perspectief 2.0 focust zich op het bouwen van een nieuwe stedelijke positioneringsstrategie voor Den Helder. Daarnaast zijn het inzetten van onderzoek/ kennismanagement en de verdere ontwikkeling van een netwerksamenwerking onderdeel van het uitvoeringsprogramma.

In het afgelopen 1,5 jaar is er volop gebouwd aan de nieuwe stedelijke positioneringsstrategie. Eerst is er gekeken hoe de samenwerking in het netwerk met partners vormgegeven kon worden. Dit heeft ertoe geleid dat er een Board van het Helders Perspectief is opgericht. De leden in deze Board vertegenwoordigen ieder een strategisch Helders domein (zie hiervoor de onderstaande tabel). Daarnaast zoeken zij als Board naar (sub)regionale samenwerkingen om de impact van de positionering van Den Helder te vergroten op (inter)nationale schaal. Bovendien wordt vanuit het domein Overheid actief contact gezocht met de gemeenten in de (sub)regio en andere overheden om te kijken waar we verbindingen kunnen leggen op inhoud. Binnen de (sub)regio worden bij de bestaande overleggen de doelen van de Board besproken. De Board is als volgt opgebouwd:

Domein	Organisatie	Persoon
Cultuur	Triade	Sander Boschma
Economie	Ondernemersvereniging Den Helder	Gerrit Kraak
Economie	Port of Den Helder	Roel Salden
Onderwijs	<i>Nader te bepalen (was Meerwerf)</i>	<i>Nader te bepalen (was Meerwerf)</i>
Onderwijs	KIM	Geoffrey Rellum
Overheid (voorzitter)	Gemeente Den Helder	Fotigui Camara
Sport	Team Sportservice	Raymond Koen
Verbindingskracht	/	Kees Turnhout
Vrede/veiligheid	Koninklijke Marine	Peter van de Berg
Wonen	Woningstichting Den Helder	Stefan van Schaik
Zorg	Noordwest Ziekenhuisgroep	Inge Hettinga
Zorg	's Heeren Loo	Peter Droog

Gezamenlijk hebben deze partners een startdocument uitgewerkt voor de positionering van Den Helder. Hierbij wordt Den Helder gepositioneerd als Blue Port. Op dit moment wordt het startdocument ter validatie voorgelegd aan de achterbannen van alle domeinen. Voor het domein overheid bent u als gemeenteraad de achterban. Tijdens de beeldvormende avond op 30 juni 2025 heeft u een toelichting ontvangen op het startdocument. Met dit raadsvoorstel wordt u in de gelegenheid gesteld om een eventuele zienswijze op het startdocument, via een wensen- en bedenkingenprocedure, mee te geven aan het college.

Ter verduidelijking: Blue Port is een positionering waarmee de Board het mogelijk acht om stedelijke ontwikkeling in Den Helder vanuit deze domeinen mogelijk te maken. Dit gaat dan om lange termijn trajecten (10-20 jaar) om structurele verbeteringen en grote subsidies en investeringen die met regionaal, landelijk en/of Europees kapitaal worden gefinancierd.

De stedelijke positionering is geen vervanging van de citymarketingactiviteiten. Stedelijke positionering verschilt van citymarketing: citymarketing is het actief promoten en vermarkten van de stad met campagnes, een slogan en doelgerichte communicatie om specifieke doelgroepen aan te trekken en te behouden, zoals bezoekers, bedrijven en (nieuwe) bewoners. Stedelijke positionering en citymarketing versterken elkaar. Om te borgen dat de stedelijke positionering en citymarketing elkaar versterken, stellen we een liaison, oftewel een verbindingsofficier, aan die de verbindende schakel is tussen onze stedelijke positionering en de citymarketingactiviteiten. Deze positie vult Stichting Citymarketing Den Helder in.

Doelen en resultaten

Een breed gedragen stedelijke positionering voor Den Helder als Blue Port: een plek waar maritieme innovatie, economisch regionale ontwikkeling en ecologische + sociale veerkracht samenkomen. Het startdocument betreft geen eindvisie maar dient als eerste gezamenlijk fundament onder de positionering als Blue Port. Het legt de basis voor een nieuwe manier van werken, samen optrekken en handelen in de stad. Ook kan Den Helder zich hierop (inter)nationaal positioneren en profileren.

Kaders en omstandigheden

- Helders Perspectief 2.0 - Uitvoeringsprogramma 2024-2027: Binnen het uitvoeringsprogramma is het opstellen van een nieuwe positionering voor heel Den Helder als één van actiepunten opgenomen.
- Startnotitie Den Helder 2050: Hierbij is de opbouw en proces voor Den Helder 2050 toegelicht bestaande uit de positionering van Den Helder als Blue Port, de integrale strategische visie/agenda 2050 en de public affairs strategie.
- Wensen en bedenkingenprocedure: De wensen en bedenkingenprocedure is een instrument binnen de besluitvorming van de gemeente. Zoals in de startnotitie Den Helder 2050 beschreven geeft het college de gemeenteraad graag de gelegenheid om zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken, voordat het college richting de Board van het Helders Perspectief de input vanuit het domein overheid verstrekt op het startdocument Blue Port. Hoewel het startdocument geen risico's of financiële consequenties met zich meebrengt voor de gemeente Den Helder, is het van belang dat de gemeenteraad wordt betrokken in dit proces en een eventuele zienswijze kan indienen. Dit zorgt voor een breed draagvlak en een zorgvuldige overweging van alle relevante aspecten.

Argumenten en alternatieven

Blue Port is een stedelijke positioneringsstrategie die past bij de natuurlijke, economische en maatschappelijke omgeving van Den Helder. We zijn immers een havenstad, aan drie kanten omringd door water, hebben als stad een (inter)nationale rol in vraagstukken rondom veiligheid en energietransitie, er is ruimte en natuur om ons heen, en er is een grote gemeenschapszin.

Blue Port Den Helder wordt opgebouwd uit de volgende drie speerpunten:

1. Economisch speerpunt: De stad als innovatief en economisch kerngebied in het centrum van de Noordzee, waarin initiatieven zoals Maintenance Valley, METIP en de energietransitie bij dragen aan de vooruitgang.
2. Inwoners speerpunt: Een stad waarin gemeenschapszin en participatie centraal staan via programma's als Blue Schools, het 'achter de voordeur'-principe, vitaliteit voor ouderen en sport als sociale verbinder. Dit kan gezien worden als de component gericht op de inwoners.
3. Imago speerpunt. De unieke ligging aan de kust en de Waddenzee wordt benut als economische, ecologische en toeristische troef binnen de stedelijke ontwikkeling. Toerisme wordt hiermee niet alleen ingezet voor het versterken van het imago, maar ook als een belangrijke pijler voor de lokale economie en levendigheid van de stad. Dit kan gezien worden als een component die een verrassend element voor de buitenwereld en het imago van Den Helder verbetert.

Vanuit de betrokken domeinen (cultuur, economie, onderwijs, overheid, sport, vrede/veiligheid, wonen en zorg) is gekeken of het huidige beleid en de lopende initiatieven aansluiten bij de positionering als Blue Port. Hieruit blijkt dat de verschillende domeinen allemaal een link hebben met de positionering als Blue Port en dat er ook nog kansen zijn om dit verder te versterken (onder meer door domein overstijgende ontwikkelingen).

Met het startdocument Blue Port is er een breed gedragen basis voor de stedelijke positionering van Den Helder als Blue Port. Nadat de input van alle domeinen is verzameld stelt de Board van het Helders Perspectief het startdocument in het najaar vast. Vervolgens zijn er globaal gezien twee vervolgstappen:

1. De Board van het Helders Perspectief neemt de regie voor verdere stappen voor de stedelijke positionering. Hierbij worden de drie speerpunten verder uitgewerkt. Ook worden KPI's (Key Performances Indicatoren) opgesteld en een bijbehorend dashboard ontwikkelt. Tot slot zal er worden gekeken naar (externe) communicatie, het oprichten van een entiteit, voeren van lobby en bestendigen van de positionering als Blue Port binnen het langetermijnbeleid van de domeinen.
2. Naast de ontwikkelingen binnen het Helders Perspectief wordt de positionering van Blue Port als input meegenomen bij het opstellen van de integrale strategische visie + agenda 2050 en de public affairs strategie. Het proces hieromtrent heeft u op 10 juni 2025 vastgesteld middels de startnotitie Den Helder 2050.

Alternatieven

Een alternatief is om geen duidelijke stedelijke positioneringsstrategie te kiezen. Dan ontbreekt echter een breed gedragen gemeenschappelijke visie waar zowel de gemeente als de partners uit het Helders Perspectief zich op richten. Ook bemoeilijkt dit de externe positionering en profilering van Den Helder.

Duurzaamheid

Duurzaamheid komt op meerdere manieren terug in het startdocument Blue Port. Zo is het een onderdeel van het economische speerpunt (met bijvoorbeeld innovatie op het gebied van energietransitie) maar is het ook onderdeel van het speerpunt rondom inwoners (met bijvoorbeeld een duurzame levenswijze). Daarnaast komt het ook terug in de werkwijze die passend is bij een Blue Port (inclusief, innovatief, verbindend en duurzaam).

Bestuurlijke vernieuwing

Het startdocument Blue Port is tot stand gekomen in een gelijkwaardige samenwerking met de netwerkpartners binnen het Helders Perspectief. Hiermee is er een breed gedragen basis voor de stedelijke positionering van Den Helder als Blue Port.

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties met betrekking tot het startdocument Blue Port.

Uitvoering en Planning

Na besluitvorming van de raad zal het college de (eventuele) feedback op het startdocument Blue Port vaststellen namens het domein overheid. Vervolgens wordt dit via het college ingebracht in de Board van het Helders Perspectief. De Board besluit vervolgens wat te doen met de opgehaalde feedback (zowel feedback uit het domein overheid als van de andere domeinen). Daarna stelt de Board het startdocument vast.

Communicatie

Via de Board van het Helders Perspectief zal verdere communicatie plaatsvinden over de definitieve versie van het startdocument Blue Port en de hieruit voortkomende vervolgstappen.